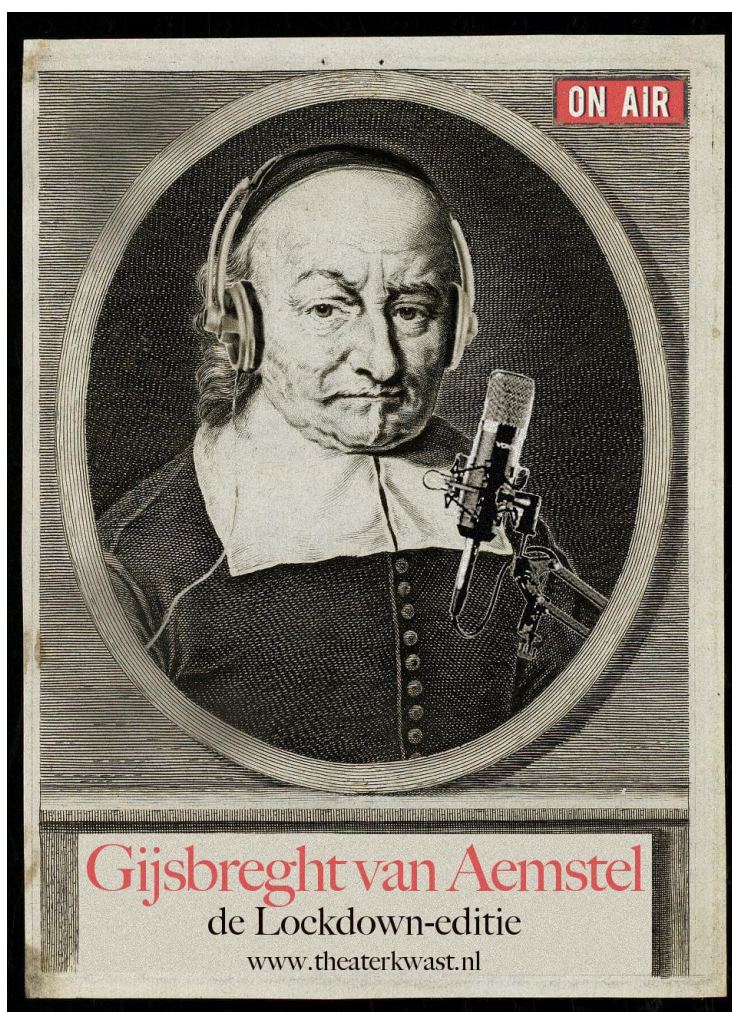

JAARVERSLAG 2021

Jaarverslag 2021

Ondanks dat we bijna niet voor live publiek konden spelen was 2021 een druk en vol jaar voor Theater Kwast. We traptten het jaar af met onze lockdown-editie van de Gijsbreght, hadden in maart een gestreamd blijspel van Langendijk vanuit de Beurs van Berlage op de rol staan, werkten mee aan filmpjes rond het nieuwe boek over de 17^e-eeuwse Amsterdamse schouwburg *Podium van Europa*, brachten met de Nieuwe Toneelbibliotheek een 18e-eeuwse toneeltekst ter herpublicatie, traptten het Lucretia van Merkenjaar af en speelden in de kantlijn toch nog twee anderhalve metervoorstellingen voor *Vondel was een Vrouw*. Kwast stond vol in de aandacht van liefhebbers en pers. Een gek, maar zeer geslaagd jaar.

Gijsbreght van Aemstel, dé lockdowneditie

Dankzij de toekenning van balkonscenes subsidie, een speciale lockdown subsidie in het leven geroepen door het Fonds Podiumkunsten, kon Kwast het jaar toch openen met Vondels *Gijsbreght van Aemstel*. Dit deden we in de vorm van een hoorspel dat vanaf 1 januari 2021 12.00 uur twee weken online beschikbaar was. Een hele nieuwe bewerking lag ten grondslag aan de opnames, die op 31 december 2020 hadden plaatsgevonden in dezelfde zaal van hotel The Dylan Amsterdam, waar we normaliter live spelen. Het hoorspel moest het gevoel van de unieke locatie op de Keizersgracht en de spanning van een live opvoering geven. Om dit laatste effect te bereiken is de opvoering in één take opgenomen, om zo de spelers echt aan te zetten en het geheel niet te gelikt te maken, maar juist ook de ruige kantjes van een live voorstelling te geven. Zoals gezegd was de tekst van Vondel opnieuw bewerkt. In plaats van een selectie aan scènes die door de bode aan elkaar gepraat worden, kreeg in deze versie iedere scène een plek. In ingekorte vorm weliswaar, want het

uitgangspunt was om een hoorspel van niet meer dan 60 minuten te maken. De bode was wederom de verbindende factor, die scenes in modern Nederlands aan elkaar praatte. Omdat scenografie en kostuum wegvielen, konden we het ons veroorloven veel meer personages ten tonele te brengen. Het tweede bedrijf waarin de vijand door Vondel geïntroduceerd wordt, kon nu eindelijk in de uitvoering opgenomen worden. Tevens werden alle gezongen reien met originele melodieën toegevoegd.

Quincampoix

Vanaf begin 2020 was er contact geweest met dr. Inger Leemans van de Vrije Universiteit over het opvoeren Pieter Langendijks komedie Quincampoix of de Windhandelaers (1721) op het jaarcongres van het de Werkgroep 18^e eeuw. Uiteindelijk werd besloten om er een online variant van te maken die op 10 maart 2021. In een Engelstalige versie van dit wervelende stuk over de verpletterende financiële bubbel van 1720 werden kijkers via een livestream vanuit de Beurs van Berlage meegenomen naar het beruchte 18e-eeuwse koffiehuis Quincampoix, waar gespeculeerd wordt dat het een lieve lust is, met alle dramatische gevolgen van dien. Deze livestream was onderdeel van het (online)jaarcongres van de Werkgroep van de Achttiende eeuw: Making sense of finance, maar vrij beschikbaar voor alle theaterliefhebbers. Mede mogelijk gemaakt door het NWO internationaliseringsproject. De techniek was in handen van BeeMotion. In de Theaterkrant verscheen een lovende recensie naar aanleiding van deze live stream.

“Het is te prijzen dat Theater Kwast .....dit belangrijke financieel theater brengt. Apeldoorn zingt zelfs een schitterend lied, dat klinkt als blues en de dictie van Hutten als Hillegond is wondermooi. Jeremy Baker acteert fraai in tal van overdreven rollen en Van Rooijen zet een waardige Bonaventuur neer. Het zou mooi zijn als na de coronacrisis deze komedie live opgevoerd kan worden, zoals Theater Kwast dat vaker doet, op locatie en fijn in het achttiende-eeuws van toen. Dat is veel toegankelijker dan we nu geneigd zijn te denken.”

Kester Freriks, [Theaterkrant 11-03-2021](#)

In april sloegen de Theaterencyclopedie, onderdeel van de Universiteit van Amsterdam en Allard Pierson, en Theater Kwast een maand lang de handen ineen.. De ambitie was om al de opgedane kennis van *Vondel was een Vrouw* ook te borgen op Theaterencyclopedie.nl, zodat de schrijfsters niet opnieuw ondersneeuwen. Het publiek werd opgeroepen om zich aan te melden als vrijwilliger en zo te helpen om alle lemma's van vrouwelijke theaterschrijvers te vullen. Op 27 maart schoof Imre Besanger in de [Taalstaat op NPO radio 1](#) aan om deze oproep krijgt bij te kunnen zetten.

Podium van Europa

Op verzoek van neerlandicus Frans Blom ging onze artistiek leider Imre Besanger met hem in gesprek ter promotie van zijn door recensenten bejubelde boek "Podium van Europa". De opnames vonden plaats in de regentenkamer van Hotel The Dylan, te midden van de resten van het hoofdpersonage uit zijn boek: de eerste Schouwburg van Nederland. Het leverde drie mini docu's over 17e-eeuws theater op, waarin onderwerpen behandeld worden die ook Theater Kwast zeer na aan het hart staan: [geld](#), [repertoire](#) en [acteurs](#). We maakten drie korte hoorspelfragmenten van 17e-eeuwse theaterstukken, waar iedere aflevering mee afsluit. Hiervoor werkten acteurs Marius Bruijn en Merel Hutten mee. Het camerawerk en de montage werd gedaan door Jaar & Dag Media. Hotel The Dylan Amsterdam werkte belangeloos mee aan de opnames.

Vondel was een Vrouw

Op 18 juli konden eindelijk de opvoeringen voor publiek weer worden opgepakt en speelden we *De Belegering van Haerlem* van de 18^e-eeuwse barones toneeldichter Juliana de Lannoy in de Gotische Zaal van Huis Hodshon te Haarlem. In december 2020 hadden we de voorstelling nog last minute moeten afgelasten door een nieuwe lockdown, maar nu kon het met in achtneming van de

1,5 meter regels en dus beperkte bezetting toch doorgaan. Na afloop van onze opvoering van de *Belegering van Haerlem* van de dichtende Brabantse barones Juliana de Lannoy (1738-1782) werd de eerste heruitgave van haar toneelwerk in meer dan twee eeuwen gepresenteerd!! De uitgave van De Lannoys treurspel *Belegering van Haerlem* is de bekroning van het theaterproject Vondel was een Vrouw en kwam tot stand in samenwerking

met De Nieuwe Toneelbibliotheek. Uitgaves van De Nieuwe Toneelbibliotheek komen namelijk automatisch terecht bij de Nederlandse theateropleidingen en de tekst komt zo weer in handen waar deze hoort: bij de theatermakers. De uitgave van de toneelbibliotheek is de bewerking voor opvoering van Theater Kwast door Imre Besanger en werd op kosten van de toneelbibliotheek gerealiseerd.

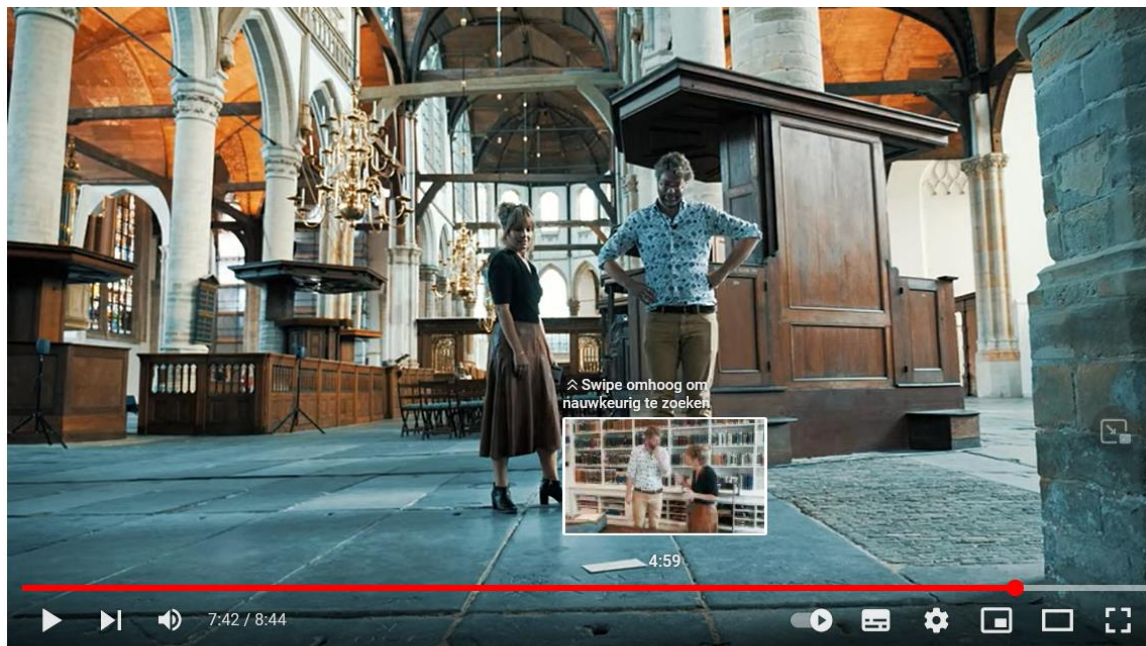
Op zondag 19 september speelde de cast van Kwast nog een 1,5 meter voorstelling, namelijk de eersteling van Catharina Questiers (1631-1669): *Den Gehymen minnaar*. In het koesthuis van Huis Beeckesteijn in Velsen, brachten we dit stuk voor een uitverkochte zaal ten tonele.

Het Lucretia van Merkenjaar

Ondertussen had Theater Kwast in samenwerking met neerlandica Lieke van Deinsen van de KU Leuven en het Allard Pierson een heus Lucretia van Merkenjaar afgetrapt. Op 21 augustus 2021 was het 300 jaar geleden dat Lucretia Wilhelmina van Merken (1721-1789) geboren werd, volgens fijnproevers de grootste dichter van de achttiende eeuw. Op haar verjaardag lanceerden Neerlandica en gastconservator Lieke van Deinsen van het Allard Pierson en Imre Besanger een mini-docu waarin zij op zoek gingen naar de erfenis van Van Merken, speurden naar haar graf in de Amsterdamse Oude Kerk en zich, in navolging van Betje Wolff, waagden aan fanmail voor deze ten onrechte vergeten

literaire grootheid. De online docu kreeg veel aandacht en werd uitermate goed bekeken. Voor de opnames en montages was wederom samengewerkt met Jaar & Dag Media.

Dichter bij Lucretia van Merken

Allard Pierson
355 abonnees

Abonneren

15

Delen

Opslaan

Naar aanleiding van deze aftrap was Imre op 21 augustus te gast bij [Frits Spits op NPO radio 1 in het programma de Taalstaat](#). Teven waren Imre en Lieke een avondlang aanwezig in het Allard Pierson om met ondersteuning van harpiste Mirjam van Rietbergen met studenten van de Universiteit van Amsterdam stukken uit het werk van Van Merken te spelen als onderdeel van de UVA entree weken.

Publiciteit

Voorafgaand aan ieder project zijn door Theater Kwast steeds persberichten verstuurd. De 'korte termijn persberichten' genereerden flink wat 'free publicity'. Door de vele samenwerkingen en voorstellingen met elke een uniek karakter heeft Theater Kwast veel aandacht in lokale en met name landelijke pers gekregen.

Op 2 januari 2021 besteedde het Haarlems Dagblad aandacht aan de lockdown-editie van de Gijsbreght. Op 12 januari werd *Vondel was een Vrouw* aangehaald als lichtend voorbeeld in het essay van het schrijfterscollectief Fixdit, dat verscheen in de Trouw en De Standaard in Vlaanderen. Naast de positieve recensie besteedde [Theaterkrant.nl](#) meermalen uitgebreid aandacht aan de projecten van Kwast en was Imre Besanger

meermalen te gast in het KRO-NCRV programma De Taalstaat op NPO radio 1. Op 7 april verscheen er een paginagroot artikel in de Telegraaf over *Vondel was een Vrouw*. In het magazine van Onze Taal werd in oktober een groot interview met Imre Besanger geplaatst over de speelbaarheid van oude toneelteksten. En in november werd er een aflevering van de podcast [Muiderslot tussen je oren](#) gewijd aan de vele theateropvoeringen van Theater Kwast in de ridderzaal van het kasteel door de jaren heen.

Daarnaast was Theater Kwast actief op Twitter, Facebook en Instagram, waar ook de achterban groeide. De liveblogs op Facebook op voorstedingsdagen genereerden extra aandacht en volgers.

Bezoekersaantallen 2021

18 juli – <i>De Belegering van Haerlem</i> - Huis Hodshon, Haarlem	37
19 september – <i>Den geheymen minnaer</i> – Huis Beecksteijn, Velsen	40
Totaal:	77

De waardering voor de voorstellingen en online initiatieven van Theater Kwast blijkt hoog uit de vele complimenten van het publiek en het groeiende herhaalbezoek, positieve recensies, de grote aandacht in de pers en de vele serieuze verzoeken die Kwast in 2021 bereikten.